

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพัฒนา (developmental study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนากรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง ให้มีความเหมาะสม และครอบคลุมบริบทการทำงานของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง ประกอบด้วย การดูแลผู้ป่วยระยะก่อนการผ่าตัด ระยะการผ่าตัด และระยะหลังการผ่าตัด โดยผู้ศึกษาจะประยุกต์รูปแบบในการพัฒนากรอบสมรรถนะของมาร์เรลลี และคณะ (Marrelli et al., 2005) ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้ 1. การกำหนดวัตถุประสงค์ 2. การแสวงหาผู้ให้การสนับสนุน 3. การพัฒนาแผนการสื่อสาร การให้ความรู้ และการดำเนินการตามแผน 4. การวางแผนวิธีการรวบรวมข้อมูล และ 5. การระบุสมรรถนะและการสร้างกรอบสมรรถนะ โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด และกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มารับการผ่าตัดทั้งจากศูนย์มะเร็ง ลำปาง ศูนย์มะเร็งอุดรธานี และศูนย์มะเร็งลพบุรี ทำการรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ ถึงเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2553 การวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ตามขั้นตอนการพัฒนากรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ข้อมูลการกำหนดกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด จาก ตำรา วารสารทางวิชาการ ข้อบัญญัติขององค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด

ขั้นตอนที่ 2 ข้อมูลการกำหนดกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์จริงในการให้การรักษาผู้ป่วยที่รับการผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง

ขั้นตอนที่ 3 ข้อมูลการกำหนดกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด (ฉบับร่าง) ที่ได้จากการบูรณาการกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมร่วมกับกรอบสมรรถนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 4 ข้อมูลการกำหนดกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง ที่ได้จากการประเมินกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ฉบับร่างโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับสมรรถนะที่จำเป็นของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง จำนวน 5 ท่านและหาค่าความตรงของเนื้อหาเป็นรายข้อ (item-level content validity index: I-CVI) พิจารณาสมรรถนะแต่ละด้านเป็นรายข้อ โดยกำหนดตัวเลขเป็น มาตรฐานส่วน 4 ระดับ คือ 4 หมายถึง จำเป็นมาก 3 หมายถึงจำเป็นปานกลาง 2 หมายถึงจำเป็นน้อย และ 1 หมายถึงไม่จำเป็น เกณฑ์การยอมรับ ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามรายข้อ (item-level CVI) เท่ากับ 1.00 (Polit & Beck, 2006)

ขั้นตอนที่ 1 ข้อมูลการกำหนดกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด

สมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ ที่เกี่ยวกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด จากแนวคิดและข้อบัญญัติจากองค์กรต่างๆ ได้แก่ การวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถนะของพยาบาลผ่าตัด โดย มูทิตา รัตนภาค (2544) บทบาทของพยาบาลห้องผ่าตัด จากสมาคมพยาบาลห้องผ่าตัดแห่งประเทศไทย (2550) มาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด จากสำนักการพยาบาล กรมการแพทย์ (2550) องค์กรการศึกษาการบริการสาธารณสุขแห่งชาติ สก๊อตแลนด์ (NHS education for Scotland, 2002) สมาคมพยาบาลห้องผ่าตัดนานาชาติ (AORN, 2005) และ เครือข่ายพยาบาลช่วยผ่าตัดมือหนึ่งในแคนาดา (registered nurse first assistant network of Canada: RNFANC, 2005) และสมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัด จากสมาคมพยาบาลห้องผ่าตัดนานาชาติ (AORN, 2006) และได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) การจัดหมวดหมู่รายการสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ดังแสดงในตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
1. การติดต่อสื่อสาร	1. ประยุกต์ และใช้ทักษะหลักการติดต่อสื่อสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ให้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับ การผ่าตัด การเตรียมตัวแก่ผู้ป่วยและครอบครัวได้

ตารางที่ 4-1

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม (ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
	<ol style="list-style-type: none"> 3. แสดงออกถึงสัมพันธภาพที่ดี และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ป่วย ญาติ และทีมผ่าตัด 4. ให้ข้อมูล คำแนะนำที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วยให้สามารถเลือกแผนการรักษาได้ด้วยตนเอง 5. รายงานข้อมูลผู้ป่วยแต่ละรายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 6. แจ้งหอผู้ป่วยในการเตรียมผู้ป่วยก่อนส่งผ่าตัดแต่ละรายได้อย่างถูกต้อง 7. ประสานงานกับทีมผ่าตัดในการรับส่งผู้ป่วยได้ 8. ส่งต่อข้อมูลที่จำเป็นของผู้ป่วยต่อพยาบาลห้องพักรักษาและหัวหน้าเวรประจำหอผู้ป่วยได้ครบถ้วน ถูกต้อง 9. ให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดูแลตนเองทั้งก่อนและหลังการผ่าตัดได้ 10. ให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยที่ถูกต้องเกี่ยวกับการรักษาตามความเหมาะสมแก่ผู้ป่วยและญาติได้
2. การดูแลแผลผ่าตัด	<ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงออกถึงการมีความรู้ในเรื่องชนิดของแผลผ่าตัด และการหายของแผล
3. การใช้กระบวนการพยาบาลในการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด	<ol style="list-style-type: none"> 2. เลือกใช้วัสดุในการปิดแผลผ่าตัดได้อย่างถูกต้องกับชนิดของแผล 3. ระบุชนิด และระดับความสกปรกของแผลผ่าตัดได้อย่างถูกต้อง 4. ฝึกระวังไม่ให้เกิดการแพร่กระจายเชื้อสู่แผลผ่าตัดได้ <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินและประมวลข้อมูลผู้ป่วยด้านร่างกาย จิตใจ สังคม จิตวิญญาณ ได้ 2. ประเมินอาการและทบทวน การเตรียมร่างกายผู้ป่วยก่อนผ่าตัดกับเจ้าหน้าที่หอผู้ป่วยได้

ตารางที่ 4-1

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม (ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
	<ol style="list-style-type: none"> 3. วินิจฉัยปัญหาทางการพยาบาลในผู้ป่วยที่รับการผ่าตัดได้ 4. คาดการณ์ วิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย และเกณฑ์การวัดผลเพื่อตอบสนองความต้องการผู้ป่วยผ่าตัดและไม่ขัดต่อแผนการรักษาได้ 5. วางแผนให้การพยาบาลและให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นกับผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนระหว่างการผ่าตัดได้ 6. จัดลำดับความสำคัญของปัญหา และช่วยเหลือตามความเร่งด่วนของปัญหาได้ เช่น การดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินที่มีภาวะวิกฤต ภาวะมีเลือดออกผิดปกติ ภาวะหยุดหายใจ เป็นต้น 7. ใช้กระบวนการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยผ่าตัด และให้การพยาบาลครอบคลุมทั้งระยะก่อนผ่าตัด ระยะการผ่าตัด และระยะหลังผ่าตัด 8. ให้การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดด้วยความคล่องแคล่ว ว่องไวและมีประสิทธิภาพ 9. ติดตาม ประเมินผลลัพธ์ของผู้ป่วย และวัดประสิทธิผลของการพยาบาล อย่างต่อเนื่อง 10. บันทึกข้อมูลของผู้ป่วยและการพยาบาลใน แบบบันทึกทางการพยาบาลผ่าตัดได้อย่างถูกต้องครบถ้วน
4. การใช้เทคโนโลยี	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ เทคโนโลยีใหม่ในการผ่าตัด 2. เลือกและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพยาบาลผ่าตัดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และนำคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ในทางการพยาบาลผ่าตัดได้ 3. ใช้ระบบเครือข่ายข้อมูลในการติดต่อ ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนข้อมูล และความรู้ทางการพยาบาล 4. แสดงออกถึงความรู้จักษุคุณค่าของสารสนเทศ และมีจริยธรรมในการใช้สารสนเทศ

ตารางที่ 4-1

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม (ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
5. การบริหารความเสี่ยง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ค้นหา ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ได้ 2. ทบทวนการเกิดอุบัติการณ์ซ้ำรวมทั้งมีมาตรการ และหาแนวทางป้องกันความเสี่ยงให้ทันสมัยและอย่างต่อเนื่อง
6. การบริหารจัดการทั่วไป	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดระบบงานในการให้การพยาบาลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. วางแผนการพยาบาลผู้ป่วยที่มีในตารางการผ่าตัดในแต่ละวัน ได้เป็นอย่างดี 3. บริหารจัดการอุปกรณ์ เครื่องมือผ่าตัด ห้องผ่าตัด ให้พร้อมสำหรับผู้ป่วยรายต่อไปและกรณีฉุกเฉินได้ 4. ใช้ทรัพยากร บุคคล เครื่องมือและงบประมาณที่ได้เหมาะสม ประหยัดและมีคุณภาพมากที่สุด 5. ร่วมวางแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของงานห้องผ่าตัดได้ 6. บริหารอัตรากำลัง วางแผนและมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้บุคลากรในงานพยาบาลห้องผ่าตัด ได้อย่างเหมาะสม
7. ความปลอดภัยของผู้ป่วย และการจัดการสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบความถูกต้องทั้งผู้ป่วย ตำแหน่งผ่าตัด และวิธีการผ่าตัด ก่อนเริ่มระงับความรู้สึกได้ 2. ป้องกัน และสังเกตอาการผิดปกติ จากการจัดทำผ่าตัด ผูกยึด ติดฉนวนกันไฟดูด และช่วยเหลือขนย้ายผู้ป่วยอย่างถูกต้อง 3. ทบทวนการเตรียมเครื่องมือตรวจวัดและติดตามสัญญาณชีพก่อนเริ่มระงับความรู้สึกได้ 4. ตรวจสอบประวัติผู้ป่วย และสังเกตอาการเกี่ยวกับการแพ้ยา ทางการแพทย์และอื่นๆ 5. ตรวจสอบและสรุปการใช้เครื่องมือผ่าตัด กอซ และผ้าซับเลือดได้อย่างละเอียด ก่อนการเย็บปิดแผลผ่าตัด

ตารางที่ 4-1

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม (ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
<p>8. การคงความสมดุลทางสรีรวิทยาและการทำหน้าที่ของร่างกายผู้ป่วย</p>	<p>6. จัดสิ่งแวดล้อม และรักษาบริเวณผ่าตัดให้อยู่ในภาวะปราศจากเชื้อ</p> <p>7. จัดระบบสัญญาณในห้องผ่าตัดและควบคุมการเข้าออกของบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง</p> <p>8. ร่วมในแผนป้องกันอุบัติเหตุและปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัย</p> <p>1. ตรวจสอบความพร้อมของผู้ป่วยในการปฏิบัติตามแผนการรักษา</p> <p>2. ประเมิน ระบุข้อมูล และปัจจัยเสี่ยงเกี่ยวกับระบบไหลเวียนเลือด การสูญเสียความร้อนของร่างกาย ได้</p> <p>3. ประเมินความสมดุลของสารน้ำ และอิเล็กโตรลัยท์ ความเป็นกรดด่างของร่างกาย</p> <p>4. จัดเตรียมและใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่เหมาะสมในการควบคุมภาวะเลือดออกขณะผ่าตัดได้</p> <p>5. ประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียเลือดขณะทำผ่าตัดหรือเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการมีปริมาณเลือดลดลงได้</p> <p>6. ประเมินและเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงของระบบประสาทในผู้ป่วยหลังผ่าตัดได้</p> <p>7. ประเมินและดูแลความเจ็บปวดของผู้ป่วยได้</p>
<p>9. พฤติกรรมการตอบสนองของผู้ป่วยและครอบครัว</p>	<p>1. ประเมินปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการแก้ปัญหาในผู้ป่วยเฉพาะรายได้</p> <p>2. ประเมินและตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยและครอบครัวเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในผู้ป่วยเฉพาะรายได้อย่างเหมาะสม</p> <p>3. ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและส่งเสริมด้านจิตสังคมแก่ผู้ป่วยและครอบครัวได้อย่างเหมาะสม</p> <p>4. รายงานความก้าวหน้าของการผ่าตัดแก่สมาชิกในครอบครัวได้ตามความเหมาะสม</p>

ตารางที่ 4-1

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม (ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
<p>10. การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ป่วย ครอบครัวและจริยธรรม ในการดูแลผู้ป่วย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ยอมรับและเคารพสิทธิในการตัดสินใจของผู้ป่วยได้ 2. แจ้งให้ผู้ป่วยทราบก่อนทุกครั้งที่ทำให้การพยาบาล 3. ให้การดูแลผู้ป่วยอย่างสม่ำเสมอทุกระยะของการผ่าตัดอย่างเท่าเทียมกัน 4. ไม่เปิดเผยร่างกายผู้ป่วยเกินความจำเป็น 5. ยอมรับและเคารพในความเป็นปัจเจกบุคคล 6. ให้ข้อมูล แสดงการเอาใจใส่ และการเข้าหาผู้ป่วยหรือญาติ กระทำบนพื้นฐานของสัมพันธภาพที่ดีได้ 7. ตรวจสอบความถูกต้องของการเซ็นยินยอมผ่าตัดก่อนทำการผ่าตัดทุกราย 8. อธิบายผลการผ่าตัดหรือประสานงานกับแพทย์เพื่อให้ข้อมูลผู้ป่วย ครอบครัวภายหลังการผ่าตัด กรณีผู้ป่วยเสียชีวิตพยาบาลแสดงออกซึ่งการยอมรับกับปฏิกิริยาเศร้าโศกของครอบครัวและช่วยให้สามารถปรับตัวและยอมรับกับการสูญเสียได้ 9. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ แม้ในภาวะไม่รู้สึกรู้ตัวในระหว่างผ่าตัด 10. ปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติเพื่อป้องกันประเด็นการขัดแย้งต่อจริยธรรม เช่น การขอบริจาคอวัยวะ การเปลี่ยนถ่ายอวัยวะและการรักษาความลับ เป็นต้น 11. ดูแลความปลอดภัยและสิทธิของผู้ป่วยในภาวะไม่รู้สึกรู้ตัว เช่น การระมัดระวังการเกิดอุบัติเหตุ การปกป้องการละเมิดสิทธิ์ผู้ป่วย เป็นต้น
<p>11. ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สอนและให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 2. ปฏิบัติงานอย่างมีสติ ละเอียดรอบครอบ และช่างสังเกต 3. เสริมสร้างพลังอำนาจ และมอบหมายงานกับผู้ร่วมทีมผ่าตัดให้ทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ

ตารางที่ 4-1

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม (ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
12. การจัดการพยาบาลและกำหนดแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด	4. มีทักษะการตัดสินใจสามารถโน้มน้าวให้สมาชิกทีมผ่าตัดทำงานด้วยความทุ่มเทตามหน้าที่รับผิดชอบ 5. สร้างแรงจูงใจ ยกย่อง ชมเชย ผู้ร่วมงานเมื่อทำงานประสบผลสำเร็จ 1. ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติการพยาบาล 2. สามารถให้การพยาบาลแบบองค์รวม โดยใช้ศาสตร์ทางการพยาบาลและความชำนาญเฉพาะทางได้ 3. สามารถใช้กระบวนการพยาบาลเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ทั้งระยะก่อนผ่าตัด ระยะการผ่าตัด และระยะหลังผ่าตัดได้ 4. ควบคุมและพัฒนาคุณภาพการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดอย่างต่อเนื่อง 5. สามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองพันธกิจ 6. มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล 7. มีกลไกสนับสนุน ส่งเสริม ติดตามและประเมินผลที่สามารถทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามหน้าที่ความรับผิดชอบเต็มศักยภาพ
13. ด้านการพัฒนาคุณภาพของการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด	1. ร่วมพัฒนาคู่มือในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดได้ 2. ร่วมปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาคุณภาพของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง 3. นำแผนการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ 4. ทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพในการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดในระยะก่อนการผ่าตัด ระยะการผ่าตัด และระยะหลังการผ่าตัด 5. วิเคราะห์ผลการวิจัยและนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติและพัฒนาคุณภาพการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดได้
14. ด้านการวิจัยและการถ่ายทอดความรู้ทางการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด	1. มีความรู้ในเรื่องงานวิจัย 2. เผยแพร่ผลงานวิจัย / ผลงานทางวิชาการ

ตารางที่ 4-1

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม (ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
	3. นิเทศงานการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดแก่หน่วยงานภายใน / ภายนอก องค์กร 4. เป็นวิทยากรในการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลเฉพาะทางใน แต่ละสาขา 5. เป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดแก่หน่วยงานภายใน / ภายนอกองค์กร

สรุป กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ ห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย สมรรถนะที่ครอบคลุมบริบทการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ ห้องผ่าตัด แบ่งสมรรถนะออกเป็น 14 ด้าน ดังนี้

1. การติดต่อสื่อสาร ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 10 ข้อ
2. การดูแลแผลผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 4 ข้อ
3. การใช้กระบวนการพยาบาลในการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 10 ข้อ
4. การใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 4 ข้อ
5. การบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 2 ข้อ
6. การบริหารจัดการทั่วไป ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถจำนวน 6 ข้อ
7. ความปลอดภัยของผู้ป่วยและการจัดการสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 8 ข้อ
8. การคงความสมดุลทางสรีรวิทยาและการทำหน้าที่ของร่างกาย ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 7 ข้อ
9. พฤติกรรมการตอบสนองของผู้ป่วยและครอบครัว ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 4 ข้อ
10. การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ป่วย ครอบครัวและจริยธรรมในการดูแลผู้ป่วยประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 11 ข้อ
11. ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 5 ข้อ

12. การจัดการพยาบาลและกำหนดแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 7 ข้อ

13. ด้านการพัฒนาคุณภาพของการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 5 ข้อ

14. ด้านการวิจัยและการถ่ายทอดความรู้ทางการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 5 ข้อ

ขั้นตอนที่ 2 ข้อมูลการกำหนดกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์จริงในการให้การพยาบาลผู้ป่วยที่รับการผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง

สมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัดที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์จริงในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง โดยมีอายุการปฏิบัติงานมากกว่า 1 ปี ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ศึกษาทำการสรุปเนื้อหา และตรวจสอบความถูกต้องเมื่อกลุ่มตัวอย่างยืนยันความถูกต้องของข้อมูลแล้ว หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อจัดหมวดหมู่รายการสมรรถนะ และพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ ที่ครอบคลุมบริบทการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง ดังแสดงในตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (n= 5 คน)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
1. ความปลอดภัยผู้ป่วยผ่าตัด	1. การดูแลความปลอดภัย และการพิทักษ์สิทธิ์ (3 คน) 2. ทราบประวัติผู้ป่วย (5 คน) 3. มีการตรวจสอบความถูกต้องตัวผู้ป่วย ตำแหน่งการผ่าตัด และหัตถการ (5 คน) 4. มีการป้องกันความเสี่ยงต่างๆที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วย (5คน)

ตารางที่ 4-2

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (n = 5 คน) (ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
2. การบริหารเครื่องมือผ่าตัด และ จัดการสิ่งแวดล้อมในห้องผ่าตัด	<ol style="list-style-type: none"> 1. เตรียมและตรวจสอบเครื่องมือพิเศษที่ใช้ในการผ่าตัดได้ (3 คน) 2. ประเมินสถานการณ์ ความเสี่ยงทางด้านเครื่องมือและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นและช่วยแก้ไขได้ทันที (4 คน) 3. ดูแลเรื่อง สิ่งแวดล้อม ความสะอาด แสงไฟ อุณหภูมิในห้องผ่าตัด (5 คน) 4. ตรวจสอบความพร้อมใช้ของเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องใช้พื้นฐานในห้องผ่าตัด (3 คน) 5. มีการจัดเตรียมและคาดการณ์ล่วงหน้าในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ (5 คน) 6. จัดเตรียมเอกสาร และเครื่องมือผ่าตัดได้ (3 คน)
3. ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ช่วยทำการผ่าตัดได้ตรงตามที่ได้รับมอบหมาย (5 คน) 2. อธิบายกายวิภาค และสรีรวิทยาในผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัดแต่ละรายได้ (5 คน) 3. อธิบายหลักการทำปราศจากเชื้อได้ถูกต้อง (5 คน) 4. อธิบายการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด และการดูแลแผลผ่าตัดได้อย่างถูกต้อง (5 คน) 5. อธิบายการเตรียมร่างกายผู้ป่วยก่อนผ่าตัด และการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง (3 คน) 6. อำนวยความสะดวกต่อทีมผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม(5 คน) 7. อธิบายกระบวนการ/ขั้นตอนของการทำผ่าตัดแต่ละรายได้ (5 คน) 8. ทำความสะอาด/เตรียมผิวหนังบริเวณที่ทำผ่าตัดได้อย่างถูกต้อง (3 คน) 9. อธิบายมาตรฐานการพยาบาลห้องผ่าตัดได้ (5 คน)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4-2

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (n= 5 คน) (ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
	10. จัดเก็บชิ้นเนื้อและตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำส่งงาน พยาธิกายวิภาค ได้ (3 คน)
	11. ตรวจสอบจำนวนเครื่องมือ ของมีคม ผ้าซับเลือด ผ้ากอซ ด้วยความละเอียด รอบครอบ (5 คน)
	12. ช่วยจัดทำผ่าตัดที่เหมาะสมกับหัตถการได้ (3 คน)
	13. ช่วยแพทย์ทำผ่าตัดที่ใช้เทคนิคยุ่งยาก ซับซ้อนกับการผ่าตัด เฉพาะทาง โรคมะเร็ง (4 คน)
	14. มีความกระตือรือร้น ช่างสังเกต ละเอียดรอบคอบ และมี ความซื่อสัตย์ ขณะปฏิบัติงาน (5 คน)
	15. ประยุกต์พลิกแพลง แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่าง รวดเร็ว เหมาะสม (5 คน)
	16. แสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกได้อย่างเหมาะสม (2 คน)
	17. ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ (5 คน)
4. การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ป่วยและ ครอบครัว	1. อธิบายสิทธิ์ผู้ป่วยและให้การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ป่วยได้อย่าง เหมาะสม(2 คน)
	2. ให้การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ป่วยในการรับข้อมูลและคำแนะนำ การปฏิบัติตัวได้ (3 คน)
	3. ให้การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ป่วยในการดูแลความปลอดภัยและ ป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ (3 คน)
	4. เคารพในการตัดสินใจของผู้ป่วยและครอบครัว (3 คน)
5. การใช้กระบวนการพยาบาลใน การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด	1. ประเมินสถานะผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มารับการผ่าตัดได้อย่าง ครอบคลุม ในระยะก่อนผ่าตัด (4 คน)
	2. วินิจฉัยปัญหาทางการพยาบาล และให้การช่วยเหลือร่วมกับ ทีมสหวิชาชีพได้ (5 คน)

ตารางที่ 4-2

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (n= 5 คน) (ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
	3. วางแผนให้การพยาบาลผู้ป่วยก่อน ขณะและหลังการผ่าตัดได้ (5 คน) 4. ดูแลให้การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดตามแผนการพยาบาลได้อย่างครอบคลุมทั้ง 3 ระยะ (5 คน) 5. ติดตามและประเมินผลการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดได้อย่างต่อเนื่อง (5 คน)
6. การสื่อสาร และประสานงาน	1. มีทักษะการติดต่อสื่อสาร และประสานงานที่มีประสิทธิภาพ (5 คน) 2. แสดงออกซึ่งการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อทีมผ่าตัด (5 คน) 3. ส่งต่อปัญหาและสิ่งที่ต้องระมัดระวังในการดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องได้ (2 คน) 4. บันทึกข้อมูลทางการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดได้อย่างครบถ้วน (3 คน)
7. การใช้เทคโนโลยีทางการผ่าตัด	1. ดูแล บำรุงรักษาและจัดเก็บเครื่องมือพิเศษได้อย่างถูกต้อง (2 คน) 2. อธิบายการใช้เครื่องมือพิเศษของห้องผ่าตัดที่มีได้ (5 คน) 3. ช่วยแพทย์ขณะใช้เครื่องมือพิเศษได้ (3 คน) 4. อธิบายเทคนิคหรือกระบวนการทำผ่าตัดแบบใหม่ตาม ศัลยแพทย์ได้อย่างเหมาะสม (3 คน)

สรุป กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ ห้องผ่าตัด ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์จริงในให้การพยาบาลผู้ป่วยที่รับการผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง ประกอบด้วย สมรรถนะที่ครอบคลุมบริบทการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ ห้องผ่าตัด ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1. การดูแลความปลอดภัยผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 4 ข้อ
2. การบริหารเครื่องมือผ่าตัด และการจัดการสิ่งแวดล้อมในห้องผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 6 ข้อ
3. ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 20 ข้อ
4. การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ป่วยและครอบครัว ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 4 ข้อ
5. การใช้กระบวนการพยาบาลในการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 5 ข้อ
6. การสื่อสาร และประสานงาน ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 4 ข้อ
7. การใช้เทคโนโลยีทางการผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 4 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 ข้อมูลการกำหนดกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด (ฉบับร่าง) ที่ได้จากการบูรณาการกรอบสมรรถนะจากการทบทวนวรรณกรรมร่วมกับกรอบสมรรถนะจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ได้จากการบูรณาการกรอบสมรรถนะที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ด้วยวิธีการจัดกลุ่มข้อมูลที่มีความหมายใกล้เคียงกัน หรือรายการที่มีความหมายซ้ำซ้อนแสดงถึงการมีสมรรถนะที่มีพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถเดียวกัน ผู้ศึกษาจะนำมารวมเป็น ข้อเดียวกัน รายการสมรรถนะที่มีความแตกต่างกัน ผู้ศึกษาจำแนกเป็นรายชื่อจัดเป็นกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัดที่มีคำอธิบายความหมายที่ชัดเจนในแต่ละตัว ส่วนสมรรถนะที่มีการกำหนดในกรอบสมรรถนะเชิงวิชาชีพ เช่น การวิจัยและถ่ายทอดความรู้ทางการพยาบาล ภาวะผู้นำ การจัดการและการกำหนดทิศทางทางการพยาบาล ผู้ศึกษาจะไม่นำมาไว้ในกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด (ฉบับร่าง) อีกดังแสดงในตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-3

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด (ฉบับร่าง) ที่ได้จากการบูรณาการกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมร่วมกับกรอบสมรรถนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
<p>1. การดูแลความปลอดภัยผู้ป่วยผ่าตัด หมายถึง พยาบาลแสดงออกถึงความสามารถในการตรวจสอบความถูกต้องก่อน และขณะการทำผ่าตัด ตลอดจนสามารถป้องกันอุบัติเหตุไม่พึงประสงค์และให้การดูแลผู้ป่วยผ่าตัดอย่างปลอดภัย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนประวัติ ยืนยันตัวผู้ป่วย หัตถการ ตำแหน่ง/ข้าง กับพยาบาลประจำหอผู้ป่วยและทีมผ่าตัดได้ 2. ทบทวนวิธีการเตรียมร่างกายเพื่อการทำผ่าตัดกับพยาบาลประจำหอผู้ป่วยได้ 3. ทบทวน การทำเครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่จะลงมีดหรือสอดใส่อุปกรณ์กับแพทย์ผู้ทำผ่าตัดได้ 4. ตรวจสอบความถูกต้องของการยินยอมรับการรักษาด้วยการผ่าตัดได้ 5. ร่วมกับสัสยแพทย์ในการตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของตัวผู้ป่วย หัตถการ ตำแหน่ง/ข้าง ประมาณการเสียเลือด และระยะเวลาในการผ่าตัด กับทีมผ่าตัดในช่วงก่อนลงมีด 6. ทบทวนและตรวจสอบเครื่องมือตรวจวัดสัญญาณชีพผู้ป่วยกับทีมวิสัญญีได้ 7. ตรวจสอบการใช้เครื่องมือ กอช และผ้าซับเลือดได้อย่างละเอียดถูกต้องก่อนการเย็บปิดแผลผ่าตัด 8. ให้การดูแลและช่วยเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากเตียงผ่าตัดถึงห้องพักฟื้นได้อย่างถูกต้องปลอดภัย 9. ร่วมทบทวนอุบัติเหตุไม่พึงประสงค์ เพื่อหาแนวทางป้องกันและมาตรการการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 4-3

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด (ฉบับร่าง) ที่ได้จากการบูรณาการกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมร่วมกับกรอบสมรรถนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
<p>2. การจัดการทั่วไป ในห้องผ่าตัด หมายถึง พยาบาลแสดงถึงความสามารถในการควบคุมความเสี่ยง การวางแผนบริหารจัดการตารางการผ่าตัด เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และสิ่งแวดล้อมในห้องผ่าตัด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. วางแผนการจัดตารางในการผ่าตัดตามความสำคัญในแต่ละวันได้อย่างเหมาะสม 2. ค้นหา ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับเครื่องมือ และสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นในห้องผ่าตัดได้ 3. จัดการ ป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับเครื่องมือและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นในห้องผ่าตัดได้ 4. มีการติดตามเครื่องชี้วัดความเสี่ยงและทบทวนอุบัติการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง 5. อธิบายการป้องกันตนเองและดูแลความปลอดภัยขณะล้างเครื่องมือผ่าตัดได้ถูกต้อง 6. คาดการณ์และวางแผนการบริหารจัดการเครื่องมือ อุปกรณ์ผ่าตัด และเครื่องมือพิเศษได้อย่างเหมาะสม 7. ตรวจสอบการพร้อมใช้ของเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้ในห้องผ่าตัด ได้อย่างถูกต้อง 8. ดูแลบำรุงรักษาเครื่องมือผ่าตัด ก่อนส่งปราศจากเชื้อได้อย่างถูกต้อง 9. ตรวจสอบความพร้อมใช้ของเครื่องมือผ่าตัด เครื่องใช้พื้นฐาน และเครื่องมือพิเศษในห้องผ่าตัดได้ 10. อธิบายหลักการ เทคนิคปราศจากเชื้อและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง 11. ดูแล รักษาความสะอาดในห้องผ่าตัดหลังทำผ่าตัดเสร็จสิ้น ได้อย่างถูกต้อง 12. แยกขยะภายในห้องผ่าตัดและกำจัดได้อย่างถูกต้อง 13. ดูแลสิ่งแวดล้อม ความสะอาด ความสว่างของแสงไฟ อุณหภูมิในห้องผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม 14. บอกระบบการสัญจรของสะอาดและของสกปรกภายในห้องผ่าตัดได้ถูกต้อง

ตารางที่ 4-3

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด (ฉบับร่าง) ที่ได้จากการบูรณาการกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมร่วมกับกรอบสมรรถนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ(ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
<p>3. ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด หมายถึง พยาบาลแสดงออกถึงความสามารถในการให้การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดทั้ง 3 ระยะได้อย่างครอบคลุมตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ช่วยเตรียมผิวหนังและทำความสะอาดบริเวณที่ทำผ่าตัดได้อย่างถูกต้อง 2. ช่วยศัลยแพทย์จัดทำผู้ป่วยผ่าตัดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 3. ตรวจสอบ เครื่องมือ ของมีคม กอช ผ้าซับเลือด ด้วยความละเอียดรอบคอบ มีสมาธิและมีความซื่อสัตย์ ในขณะที่ปฏิบัติงาน 4. ประเมินการผ่าตัดเป็นลำดับได้อย่างถูกต้อง 5. อธิบายขั้นตอนการทำผ่าตัดและการใช้เครื่องมือพิเศษเป็นอย่างดี 6. ส่งเครื่องมือ อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว 7. ประเมินสภาพความผิดปกติของผู้ป่วยขณะทำผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม 8. มีสติและมีความซื่อสัตย์ในระหว่างช่วยการทำผ่าตัด 9. แสดงบทบาทพยาบาลส่งเครื่องมือและพยาบาลช่วยเหลือทีมผ่าตัด ในการผ่าตัดที่ยู่ยกขาขึ้น/ ใช้วิทยาการขั้นสูงได้อย่างเหมาะสม 10. ช่วยถ่างขยายแผลผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม 11. ถือและช่วยตัดเนื้อเยื่อได้อย่างถูกต้อง 12. เรียกใช้เครื่องมือได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 13. ช่วยศัลยแพทย์ทำการผ่าตัดภายใต้การดูแลของศัลยแพทย์อย่างถูกต้องเหมาะสม 14. เฝ้าระวังการแพร่กระจายเชื้อสู่แผลผ่าตัดและทำความสะอาดรอบๆ บริเวณแผลผ่าตัดได้ถูกต้อง 15. แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าขณะช่วยทำผ่าตัด ด้วยปฏิภาณไหวพริบช่างสังเกต และประยุกต์พลิกแพลงได้อย่างเหมาะสม 16. อธิบายสรีรวิทยาและพยาธิสภาพของโรคมะเร็งที่ผู้ป่วยมารับการผ่าตัดได้ ถูกต้องเหมาะสม 17. ระบุนชนิดและระดับความสกปรกของแผลผ่าตัดได้อย่างถูกต้อง

ตารางที่ 4-3

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด (ฉบับร่าง) ที่ได้จากการบูรณาการกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมร่วมกับกรอบสมรรถนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ(ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
<p>4. การพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยและสมาชิกของครอบครัว</p> <p>หมายถึง พยาบาลแสดงถึงมีความเข้าใจ เคารพ และปกป้องในสิทธิของผู้ป่วยและสมาชิกของครอบครัว</p>	<p>18. ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเคารพในสิทธิ์ของการตัดสินใจของผู้ป่วย 2. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์แม้ในภาวะไม่รู้สึกรู้สึกตัวได้อย่างเหมาะสม 3. ปกป้องดูแลความปลอดภัยและสิทธิ์ของผู้ป่วยในภาวะไม่รู้สึกรู้สึกตัวได้อย่างเหมาะสม 4. แสดงออกซึ่งการยอมรับกับปฏิกิริยาของผู้ป่วยช่วงภาวะปฏิเสธโรคและช่วยให้สามารถปรับตัวและยอมรับได้ 5. แสดงออกซึ่งการยอมรับกับปฏิกิริยาเศร้าโศกของผู้ป่วยและสมาชิกของครอบครัว กรณีสูญเสียอวัยวะหรือกรณีผู้ป่วยเสียชีวิตและช่วยให้สามารถปรับตัวและยอมรับกับการสูญเสียได้
<p>5. การใช้กระบวนการพยาบาลในการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด หมายถึง พยาบาลแสดงออกถึงความสามารถในการนำกระบวนการพยาบาลมาใช้ในการวางแผนให้การพยาบาลและพัฒนาคุณภาพทางการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดอย่างครอบคลุม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินสภาวะผู้ป่วยผ่าตัดได้อย่างครอบคลุมทั้งด้านร่างกายจิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ 2. นำความรู้และข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ปัญหาและการวินิจฉัยทางการพยาบาลของผู้ป่วยผ่าตัดแต่ละราย ได้อย่างถูกต้อง 3. กำหนดเป้าหมายและเกณฑ์การวัด ได้อย่างชัดเจน โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานจากข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล 4. วางแผนการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดแต่ละรายตามความสำคัญของปัญหาได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 4-3

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด (ฉบับร่าง) ที่ได้จากการบูรณาการกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมร่วมกับกรอบสมรรถนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ(ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
<p>6. การสื่อสารและประสานงานหมายถึงพยาบาลแสดงถึงความรู้ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ข้อมูลผู้ป่วย ให้คำแนะนำ และประสานงานกับทีมสหสาขาวิชาชีพ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 5. ให้การดูแลพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดแต่ละรายตามลำดับความสำคัญของปัญหา ได้อย่างต่อเนื่อง เหมาะสม 6. ติดตามและประเมินผลการพยาบาลผู้ป่วยโรคมะเร็งที่รับการผ่าตัดแต่ละรายได้เหมาะสม 7. บันทึกการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดตามแนวทางและข้อตกลงที่ยอมรับร่วมกันได้ 8. บูรณาการวางแผนการดูแลพยาบาลผู้ป่วยโรคมะเร็งที่รับการผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม 9. วิเคราะห์และนำหลักฐานเชิงประจักษ์มาพัฒนางานพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดได้ 10. ร่วมพัฒนาแนวทางปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคมะเร็งที่รับการผ่าตัดได้ 11. นำแผนการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ข้อมูล คำแนะนำการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วยและครอบครัว ให้สามารถเลือกการรักษาได้ด้วยตนเอง ลดความวิตกกังวลและปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง 2. ประเมินและให้คำแนะนำ โดยใช้ความรู้ และทักษะเกี่ยวกับโรค มะเร็ง การทำผ่าตัดในโรค มะเร็ง และภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ตามความต้องการของผู้ป่วยเฉพาะรายได้อย่างเหมาะสม 3. สื่อสารกับทีมผ่าตัดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 4. ส่งต่อประวัติ/อาการผู้ป่วย/อุปกรณ์ที่ติดตัวผู้ป่วยได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง

ตารางที่ 4-3

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด (ฉบับร่าง) ที่ได้จากการบูรณาการกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมร่วมกับกรอบสมรรถนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ(ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
7. การใช้เทคโนโลยี และ เครื่องมือในห้องผ่าตัด หมายถึง พยาบาลแสดงถึง ความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และ เครื่องมือพิเศษต่างๆ สำหรับการผ่าตัดในห้องผ่าตัด	<ol style="list-style-type: none"> 5. อธิบายผลการผ่าตัดหรือประสานงานกับแพทย์เพื่อให้ข้อมูลผู้ป่วยและครอบครัวภายหลังการผ่าตัด ได้อย่างเหมาะสม 6. สามารถทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพในการดูแลผู้ป่วยทั้งระยะก่อน ขณะ และหลังผ่าตัดได้ 1. นำคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ในการพยาบาลห้องผ่าตัดได้ 2. อธิบายวิธีการใช้ และช่วยแพทย์ใช้เครื่องมือผ่าตัดผ่านกล้อง ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 3. อธิบายวิธีการใช้ และช่วยแพทย์ใช้เครื่องมือพิเศษต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 4. ช่วยแพทย์ใช้เครื่องมือช่วยถ่างขยายแผลขณะทำผ่าตัด ได้อย่างถูกต้อง 5. ช่วยแพทย์ใช้เครื่องส่องตรวจพิเศษ ได้อย่างถูกต้อง 6. อธิบายการใช้เครื่องล้างเครื่องมืออัตโนมัติ ได้อย่างถูกต้อง

สรุป กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ ห้องผ่าตัด (ฉบับร่าง)ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย สมรรถนะที่ครอบคลุมบริบทการทำงาน ของพยาบาลวิชาชีพ ห้องผ่าตัด ประกอบด้วยกรอบสมรรถนะ 7 ด้าน ดังนี้

1. การดูแลความปลอดภัยผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 9 ข้อ
2. การจัดการทั่วไป ในห้องผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 14 ข้อ
3. ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 18 ข้อ

4. การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ป่วยและสมาชิกของครอบครัว ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 5 ข้อ
5. การใช้กระบวนการพยาบาลในการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 11 ข้อ
6. การสื่อสารและประสานงาน ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถจำนวน 6 ข้อ
7. การใช้เทคโนโลยีทาง และเครื่องมือในห้องผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 6 ข้อ

ขั้นตอนที่ 4 ข้อมูลการกำหนดกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง ที่ได้จากการประเมินกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ฉบับร่าง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ

การประเมินกรอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับสมรรถนะที่จำเป็นด้านการปฏิบัติการพยาบาลห้องผ่าตัดศูนย์มะเร็ง ลำปาง จำนวน 5 คน และหาค่าความตรงของเนื้อหา (content validity index: CVI) พิจารณาสมรรถนะแต่ละด้านที่มีพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถเป็นรายชื่อ เกณฑ์การยอมรับค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถเป็นรายชื่อ (item-level content validity index: I-CVI) เท่ากับ 1.00 (Polit & Beck, 2006) ผลการประเมินดังแสดงในตารางที่ 4-4

ตารางที่ 4-4

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการประเมินกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ฉบับร่างโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ	ค่า I-CVI
1. การดูแลความปลอดภัยผู้ป่วยผ่าตัด หมายถึง พยาบาลแสดงออกถึงความสามารถในการตรวจสอบความถูกต้องก่อน	1. ทบทวนประวัติ ยืนยันตัวผู้ป่วย หัตถการ ตำแหน่ง/ข้าง กับพยาบาลประจำหอผู้ป่วยและทีมผ่าตัดได้	1.00
	2. ทบทวนวิธีการเตรียมร่างกายเพื่อการผ่าตัด กับพยาบาลประจำหอผู้ป่วยได้	1.00

ตารางที่ 4-4

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการประเมินกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ฉบับร่าง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ(ต่อ)

และขณะการทำผ่าตัดตลอดจนสามารถป้องกันอุบัติเหตุกรณีไม่พึงประสงค์และให้การดูแลผู้ป่วยผ่าตัดอย่างปลอดภัย	3. ทบทวน การทำเครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่จะลงมีดหรือสอดใส่อุปกรณ์กับแพทย์ผู้ทำผ่าตัดได้	1.00
	4. ตรวจสอบความถูกต้องของการยินยอมรับการรักษาดูแลด้วยการผ่าตัดได้	1.00
	5. ร่วมกับศัลยแพทย์ในการตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของตัวผู้ป่วย หัตถการ ตำแหน่ง/ข้าง ประเมินการเสียเลือด และระยะเวลาในการผ่าตัดกับทีมผ่าตัดในช่วงก่อนลงมีด	1.00
	6. ทบทวนและตรวจสอบเครื่องมือตรวจวัดสัญญาณชีพผู้ป่วยกับทีมวิสัญญีได้	1.00
	7. ตรวจสอบการใช้เครื่องมือ กอซ และผ้าซับเลือดได้อย่างละเอียด ถูกต้องก่อนการเย็บปิดแผลผ่าตัด	1.00
	8. ให้การดูแลและช่วยเหลือเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากเตียงผ่าตัดถึงห้องพักฟื้นได้อย่างถูกต้องปลอดภัย	1.00
	9. ร่วมทบทวนอุบัติเหตุกรณีไม่พึงประสงค์ เพื่อหาแนวทางป้องกันและมาตรการการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม	1.00
2. การบริหารจัดการทั่วไป เครื่องมือและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถในการควบคุมความเสี่ยงการวางแผนบริหารจัดการตารางการผ่าตัด	1. วางแผนการจัดตารางในการผ่าตัดตามความสำคัญในแต่ละวันได้อย่างเหมาะสม	1.00
	2. ค้นหา ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับเครื่องมือ และสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นในห้องผ่าตัดได้	1.00
	3. จัดการ ป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับเครื่องมือและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นในห้องผ่าตัดได้	1.00
	4. วางแผนการจัดตารางในการผ่าตัดตามความสำคัญในแต่ละวันได้อย่างเหมาะสม	1.00

ตารางที่ 4-4

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการประเมินกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ฉบับร่าง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ(ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ	ค่า I-CVI
เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และ สิ่งแวดล้อมในห้อง ผ่าตัด	5. ค้นหา ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับเครื่องมือ และ สิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นในห้องผ่าตัดได้	1.00
	6. จัดการ ป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับเครื่องมือและสิ่งแวดล้อมที่ อาจเกิดขึ้นในห้องผ่าตัดได้	1.00
	7. มีการติดตามเครื่องชี้วัดความเสี่ยงและทบทวนอุบัติการณ์ที่ เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง	1.00
	8. อธิบายการป้องกันตนเองและดูแลความปลอดภัยขณะล้าง เครื่องมือผ่าตัดได้ถูกต้อง	1.00
	9. คาดการณ์และวางแผนการบริหารจัดการเครื่องมือ อุปกรณ์ ผ่าตัดและเครื่องมือพิเศษได้อย่างเหมาะสม	1.00
	10. ตรวจสอบความพร้อมใช้ของเครื่องใช้ไฟฟ้า ที่ใช้ในห้องผ่าตัด ได้อย่างถูกต้อง	1.00
	11. ดูแลบำรุงรักษาเครื่องมือผ่าตัด ก่อนส่งปราศจากเชื้อ ได้อย่าง ถูกต้อง	1.00
	12. ตรวจสอบความพร้อมใช้ของเครื่องมือผ่าตัด เครื่องใช้พื้นฐาน เครื่องมือพิเศษในห้อง ผ่าตัดได้	1.00
	13. อธิบายหลักการ เทคนิคปราศจากเชื้อและปฏิบัติได้อย่าง ถูกต้อง	1.00
	14. ดูแล รักษาความสะอาดในห้องผ่าตัดหลังทำผ่าตัดเสร็จสิ้น ได้ อย่างถูกต้อง	1.00
	15. แยกขยะภายในห้องผ่าตัดและกำจัดได้อย่างถูกต้อง	
	16. ดูแลสิ่งแวดล้อม ความสะอาด ความสว่างของแสงไฟ อุณหภูมิ ในห้องผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม	1.00
	17. บอกระบบการสัญจรของสะอาดและของสกปรกภายในห้อง ผ่าตัดได้ถูกต้อง	

ตารางที่ 4-4

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการประเมินกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ฉบับร่าง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ(ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ	ค่า I-CVI
3. ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด หมายถึงพยาบาลแสดงออกถึงความสามารถในการให้การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดทั้ง 3 ระยะได้อย่างครอบคลุมตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย	1. ช่วยเตรียมผิวหนังและทำความสะอาดบริเวณที่ทำผ่าตัดได้อย่างถูกต้อง	1.00
	2. ช่วยศัลยแพทย์จัดทำผู้ป่วยผ่าตัดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	1.00
	3. ตรวจสอบ เครื่องมือ ของมีคม กอซ ผ้าซับเลือด ด้วยความละเอียดรอบคอบ มีสมาธิและมีความซื่อสัตย์ ในขณะปฏิบัติงาน	1.00
	4. ประเมินการผ่าตัดเป็นลำดับได้อย่างถูกต้อง	1.00
	5. อธิบายขั้นตอนการทำผ่าตัดและการใช้เครื่องมือพิเศษเป็นอย่างดี	1.00
	6. ส่งเครื่องมือ อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว	1.00
	7. ประเมินสภาพความผิดปกติของผู้ป่วยขณะทำผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม	1.00
	8. มีสติและมีความซื่อสัตย์ในระหว่างช่วยการทำผ่าตัด	1.00
	9. แสดงบทบาทพยาบาลส่งเครื่องมือและพยาบาลช่วยเหลือทีมผ่าตัด ในการผ่าตัดที่ย่างยากซับซ้อน/ ใช้วิทยาการขั้นสูงได้อย่างเหมาะสม	1.00
	10. ช่วยถ่างขยายแผลผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม	1.00
	11. ถือและช่วยตัดเนื้อเยื่อได้อย่างถูกต้อง	1.00
	12. เรียกใช้เครื่องมือได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	1.00
	13. ช่วยศัลยแพทย์ทำการผ่าตัดภายใต้การดูแลของศัลยแพทย์	1.00
	14. เผื่อระวังการแพร่กระจายเชื้อสู่แผลผ่าตัดและทำความสะอาดรอบๆบริเวณแผลผ่าตัดได้อย่างถูกต้อง	1.00

ลิขสิทธิ์บทความนี้เป็นของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4-4

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการประเมินกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ฉบับร่าง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ(ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ	ค่า I-CVI
	15. แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าขณะช่วยทำผ่าตัด ด้วย ปฏิภาณ ไหวพริบ ช่างสังเกตและประยุกต์พลิก แพลง ได้อย่างเหมาะสม	1.00
	16. อธิบายสรีรวิทยาและพยาธิสภาพของ โรคมะเร็งที่ ผู้ป่วยมารับการผ่าตัดได้ ถูกต้องเหมาะสม	1.00
	17. ระบุชนิดและระดับความสกปรกของแผลผ่าตัดได้ อย่างถูกต้อง	1.00
	18. ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นใน สถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว	1.00
4. การพิทักษ์สิทธิ์ ผู้ป่วยและสมาชิก ของครอบครัว หมายถึง พยาบาล แสดงถึง มีความ เข้าใจ เคารพ และ ปกป้องในสิทธิ์ของ ผู้ป่วย/สมาชิกของ ครอบครัว	1. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเคารพในสิทธิ์ของการ ตัดสินใจของผู้ป่วย 2. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีของ ความเป็นมนุษย์แม้ในภาวะไม่รู้สึกรู้ตัวได้อย่าง เหมาะสม 3. ปกป้องดูแลความปลอดภัยและสิทธิของผู้ป่วยใน ภาวะไม่รู้สึกรู้ตัวได้อย่างเหมาะสม 4. แสดงออกซึ่งการยอมรับกับปฏิกริยาของผู้ป่วยช่วง ภาวะปฏิเสธโรคและช่วยให้สามารถปรับตัวและ ยอมรับได้ 5. แสดงออกซึ่งการยอมรับกับปฏิกริยาเศร้าโศกของ ผู้ป่วย/สมาชิกของครอบครัว กรณีสูญเสียอวัยวะ หรือกรณีผู้ป่วยเสียชีวิต และช่วยให้สามารถ ปรับตัว/ยอมรับกับการสูญเสียได้	1.00 1.00 1.00 1.00 1.00

ตารางที่ 4-4

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการประเมินกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ฉบับร่าง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ(ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ	ค่า I-CVI
5. การใช้กระบวนการพยาบาลในการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด หมายถึงพยาบาลแสดงออกถึงความสามารถในการนำกระบวนการพยาบาลมาใช้ในการวางแผนให้การพยาบาล และพัฒนาคุณภาพทางการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด อย่างครอบคลุม	1. ประเมินสภาวะผู้ป่วยผ่าตัดได้อย่างครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ	1.00
	2. นำความรู้และข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ปัญหาและการวินิจฉัยทางการพยาบาลของผู้ป่วยผ่าตัดแต่ละรายได้อย่างถูกต้อง	1.00
	3. กำหนดเป้าหมายและเกณฑ์การวัด ได้อย่างชัดเจนโดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานจากข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล	1.00
	4. วางแผนการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดแต่ละรายตามความสำคัญของปัญหาได้อย่างเหมาะสม	1.00
	5. ให้การดูแลพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดแต่ละรายตามลำดับความสำคัญของปัญหา ได้อย่างต่อเนื่อง เหมาะสม	1.00
	6. ติดตามและประเมินผลการพยาบาลผู้ป่วยโรคมะเร็งที่รับการผ่าตัดแต่ละรายได้เหมาะสม	1.00
	7. บันทึกการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดตามแนวทางและข้อตกลงที่ยอมรับร่วมกันได้	1.00
	8. บูรณาการวางแผนการดูแลพยาบาลผู้ป่วยโรคมะเร็งที่รับการผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม	1.00
	9. วิเคราะห์และนำหลักฐานเชิงประจักษ์มาพัฒนางานพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดได้	1.00
	10. ร่วมพัฒนาแนวทางปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคมะเร็งที่รับการผ่าตัดได้	1.00
	11. นำแผนการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	1.00

ตารางที่ 4-4

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ที่ได้จากการประเมินกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ฉบับร่าง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ(ต่อ)

สมรรถนะ	พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ	ค่า I-CVI
6. การสื่อสารและประสานงาน หมายถึง พยาบาลแสดงถึงความรู้ความสามารถในการติดต่อสื่อสารข้อมูลผู้ป่วย ให้คำแนะนำ และประสานงานกับทีม สาขาวิชาชีพ	1. ให้ข้อมูล คำแนะนำการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วย และครอบครัวให้สามารถเลือกการรักษาได้ด้วยตนเอง ลดความวิตกกังวล และปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง	1.00
	2. ประเมินและให้คำแนะนำ โดยใช้ความรู้ และทักษะเกี่ยวกับโรคเมเร็ง การทำผ่าตัดในโรคเมเร็ง และภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ตามความต้องการของผู้ป่วยเฉพาะรายได้อย่างเหมาะสม	1.00
	3. สื่อสารกับทีมผ่าตัดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	1.00
	4. ส่งต่อประวัติ/อาการผู้ป่วย/อุปกรณ์ที่ติดตัวผู้ป่วยได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง	1.00
	5. อธิบายผลการผ่าตัดหรือประสานงานกับแพทย์เพื่อให้ข้อมูลผู้ป่วยและครอบครัวภายหลังการผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม	1.00
	6. ทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพในการดูแลผู้ป่วยทั้งระยะก่อน ขณะ และหลังผ่าตัดได้	1.00
7. การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในห้องผ่าตัด หมายถึง พยาบาลแสดงถึงความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเครื่องมือพิเศษต่างๆ สำหรับการทำให้ผ่าตัดในห้องผ่าตัด	1. นำคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ในการพยาบาลห้องผ่าตัดได้	1.00
	2. อธิบายวิธีการใช้ และช่วยแพทย์ใช้เครื่องมือผ่าตัดผ่านกล้องได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	1.00
	3. อธิบายวิธีการใช้ และช่วยแพทย์ใช้เครื่องมือพิเศษต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	1.00
	4. ช่วยแพทย์ใช้เครื่องมือช่วยถ่างขยายแผลขณะทำผ่าตัดได้อย่างถูกต้อง	1.00
	5. ช่วยแพทย์ใช้เครื่องส่องตรวจพิเศษได้อย่างถูกต้อง	1.00
	6. อธิบายการใช้เครื่องล้างเครื่องมืออัตโนมัติได้อย่างถูกต้อง	1.00

สรุปผลการประเมิน

สมรรถนะด้านการดูแลความปลอดภัยผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 9 ข้อ สมรรถนะด้านการจัดการทั่วไป ในห้องผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 14 ข้อ สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 18 ข้อ สมรรถนะด้านการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยและสมาชิกของครอบครัว ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 5 ข้อ สมรรถนะด้านการใช้กระบวนการพยาบาลในการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 11 ข้อ สมรรถนะด้านการสื่อสารและประสานงาน ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 6 ข้อ และสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี และเครื่องมือในห้องผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 6 ข้อ ซึ่งทุกสมรรถนะได้พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ ที่ค่า I-CVI เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง ได้ดังนี้

สมรรถนะด้านการดูแลความปลอดภัยผู้ป่วยผ่าตัด

สมรรถนะด้านการดูแลความปลอดภัยผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 9 ข้อ หลังจากผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ เกณฑ์การยอมรับความตรงเชิงเนื้อหาเป็นรายข้อ (I-CVI) เท่ากับ 1.00 (ตารางที่ 4-4) และปรับตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิได้สมรรถนะด้านความปลอดภัยผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 9 ข้อดังนี้

1. ทบทวนประวัติ ยืนยันตัวผู้ป่วย หัตถการ ตำแหน่ง/ข้าง กับพยาบาลประจำหอผู้ป่วย และทีมผ่าตัด ได้
2. ทบทวนวิธีการเตรียมร่างกายเพื่อการทำผ่าตัดกับพยาบาลประจำหอผู้ป่วยได้
3. ทบทวน การทำเครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่จะลงมีดหรือสอดใส่อุปกรณ์กับแพทย์ผู้ทำผ่าตัดได้

4. ตรวจสอบความถูกต้องของการยินยอมรับการรักษาค่อยการผ่าตัดได้
5. ร่วมตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องกับทีมผ่าตัดในช่วงก่อนลงมือได้
6. ทบทวนและตรวจสอบเครื่องมือตรวจวัดสัญญาณชีพผู้ป่วยกับทีมวิสัญญีได้
7. ตรวจสอบการใช้เครื่องมือ กอช และผ้าซับเลือดได้อย่างละเอียด ถูกต้องก่อนการเย็บปิดแผลผ่าตัด
8. ให้การดูแลและช่วยเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากเตียงผ่าตัดถึงห้องพักฟื้นได้อย่างถูกต้องปลอดภัย
9. ร่วมทบทวนอุบัติการณ์ไม่พึงประสงค์ เพื่อหาแนวทางป้องกันและมาตรการการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม

สมรรถนะด้านการจัดการทั่วไปในห้องผ่าตัด

สมรรถนะด้านการจัดการทั่วไป ในห้องผ่าตัดประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 14 ข้อ หลังจากผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ เกณฑ์การยอมรับความตรงเชิงเนื้อหาเป็นรายข้อ (I-CVI) เท่ากับ 1.00 (ตารางที่ 4-4) ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 14 ข้อ ดังนี้

1. วางแผนการจัดตารางในการผ่าตัดตามความสำคัญในแต่ละวัน ได้อย่างเหมาะสม
2. ค้นหา ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับเครื่องมือและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นในห้องผ่าตัดได้
3. จัดการ ป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับเครื่องมือและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วยผ่าตัดได้
4. มีการติดตามเครื่องชี้วัดความเสี่ยงและทบทวนอุบัติการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง
5. อธิบายการป้องกันตนเองและดูแลความปลอดภัยขณะล้างเครื่องมือผ่าตัดได้ถูกต้อง
6. คาดการณ์และวางแผนการบริหารจัดการเครื่องมือ อุปกรณ์ผ่าตัดและเครื่องมือพิเศษได้อย่างเหมาะสม
7. ตรวจสอบความพร้อมใช้ของเครื่องใช้ไฟฟ้า ที่ใช้ในห้องผ่าตัดได้อย่างถูกต้อง
8. ดูแลบำรุงรักษาเครื่องมือผ่าตัด ก่อนส่งปราศจากเชื้อได้อย่างถูกต้อง
9. ตรวจสอบความพร้อมใช้ของเครื่องมือผ่าตัด เครื่องใช้พื้นฐาน เครื่องมือพิเศษในห้องผ่าตัดได้
10. อธิบายหลักการ เทคนิคปราศจากเชื้อและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

11. ดูแลรักษาความสะอาดในห้องผ่าตัดหลังทำผ่าตัดเสร็จสิ้น ได้อย่างถูกต้อง
12. แยกขยะภายในห้องผ่าตัดและกำจัดได้อย่างถูกต้อง
13. ดูแลสิ่งแวดล้อม ความสะอาด ความสว่างของ แสงไฟ อุณหภูมิในห้องผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม
14. บอกระบบการสัญจรของสะอาดและของสกปรกภายในห้องผ่าตัดได้ถูกต้อง

สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด

สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วย พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 18 ข้อ หลังจากผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ เกณฑ์การยอมรับความตรงเชิงเนื้อหาเป็นรายข้อ (I-CVI) เท่ากับ 1.00 (ตารางที่ 4-4) และปรับตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 18 ข้อดังนี้

1. ช่วยเตรียมผิวหนังและทำความสะอาดบริเวณที่ทำผ่าตัดได้อย่างถูกต้อง
2. ช่วยคัดแยกแพทย์จัดทำผู้ป่วยผ่าตัดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. ตรวจสอบ เครื่องมือ ของมีคม กอซ ผ้าซับเลือด ด้วยความละเอียดรอบคอบ มีสมาธิและมีความซื่อสัตย์ ในขณะที่ปฏิบัติงาน ได้อย่างถูกต้อง
4. ประเมินการผ่าตัดเป็นลำดับได้อย่างถูกต้อง
5. อธิบายขั้นตอนการทำผ่าตัดและการใช้เครื่องมือพิเศษเป็นอย่างดี
6. ส่งเครื่องมือ อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว
7. ประเมินสภาพความผิดปกติของผู้ป่วยขณะทำผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม
8. มีสติและมีความซื่อสัตย์ในระหว่างช่วยการทำผ่าตัด
9. แสดงบทบาทพยาบาลส่งเครื่องมือและพยาบาลช่วยเหลือทีมผ่าตัด ในการผ่าตัดที่ยุ่งยากซับซ้อน/ ใ้วิทย์การขั้นสูงได้อย่างเหมาะสม
10. ช่วยถ่างขยายแผลผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม
11. ถือและช่วยตัดเนื้อเยื่อได้อย่างถูกต้อง
12. เรียกใช้เครื่องมือได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
13. ช่วยคัดแยกแพทย์ทำการผ่าตัดภายใต้การดูแลของศัลยแพทย์อย่างถูกต้องเหมาะสม
14. เผื่อระวังการแพร่กระจายเชื้อสู่แผลผ่าตัดและทำความสะอาดรอบๆบริเวณแผลผ่าตัดได้ถูกต้อง

15. แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าขณะช่วยทำผ่าตัด ด้วยปฏิภาณไหวพริบ ช่างสังเกต และประยุกต์พลิกแพลงได้อย่างเหมาะสม
16. อธิบายสรีรวิทยาและพยาธิสภาพของโรคมะเร็งที่ผู้ป่วยมารับการผ่าตัดได้ ถูกต้องเหมาะสม
17. ระบุชนิดและระดับความสกปรกของแผลผ่าตัดได้อย่างถูกต้อง
18. ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

สมรรถนะด้านการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยและสมาชิกของครอบครัว

สมรรถนะด้านการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยและสมาชิกของครอบครัว ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 5 ข้อ หลังจากผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ เกณฑ์การยอมรับความตรงเชิงเนื้อหาเป็นรายข้อ (I-CVI) เท่ากับ 1.00 (ตารางที่ 4-4) ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 5 ข้อดังนี้

1. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเคารพในสิทธิ์ของการตัดสินใจของผู้ป่วย
2. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์แม้ในภาวะไม่รู้สึกรู้ตัวได้อย่างเหมาะสม
3. ปกป้องดูแลความปลอดภัยและสิทธิ์ของผู้ป่วยในภาวะไม่รู้สึกรู้ตัวได้อย่างเหมาะสม
4. แสดงออกซึ่งการยอมรับกับปฏิกิริยาของผู้ป่วยช่วงภาวะปฏิเสธโรคและช่วยให้สามารถปรับตัวและยอมรับได้
5. แสดงออกซึ่งการยอมรับกับปฏิกิริยาเศร้าโศกของผู้ป่วย/สมาชิกของครอบครัวกรณีสูญเสียอวัยวะหรือกรณีผู้ป่วยเสียชีวิต และช่วยให้สามารถปรับตัว/ยอมรับกับการสูญเสียได้

สมรรถนะด้านการใช้กระบวนการพยาบาลในการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด

สมรรถนะด้านการใช้กระบวนการพยาบาลในการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 11 ข้อ หลังจากผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ เกณฑ์การยอมรับความตรงเชิงเนื้อหาเป็นรายข้อ (I-CVI) เท่ากับ 1.00 (ตารางที่ 4-4) ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 11 ข้อ ดังนี้

1. ประเมินสภาวะผู้ป่วยผ่าตัดได้อย่างครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ

2. นำความรู้และข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ปัญหาและการวินิจฉัยทางการพยาบาลของผู้ป่วยผ่าตัดแต่ละรายได้อย่างถูกต้อง
3. กำหนดเป้าหมายและเกณฑ์การวัดได้อย่างชัดเจนโดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานจากข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล
4. วางแผนการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดแต่ละรายตามความสำคัญของปัญหาได้อย่างเหมาะสม
5. ให้การดูแลพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดแต่ละรายตามลำดับความสำคัญของปัญหาได้อย่างต่อเนื่องเหมาะสม
6. ติดตามและประเมินผลการพยาบาลผู้ป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับการผ่าตัดแต่ละรายได้เหมาะสม
7. บันทึกการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดตามแนวทางและข้อตกลงที่ยอมรับร่วมกันได้
8. บูรณาการวางแผนการดูแลพยาบาลผู้ป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับการผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม
9. วิเคราะห์และนำหลักฐานเชิงประจักษ์มาพัฒนางานพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดได้
10. ร่วมพัฒนาแนวทางปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับการผ่าตัดได้
11. นำแผนการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

สมรรถนะด้านการสื่อสารและประสานงาน

สมรรถนะด้านการสื่อสารและประสานงาน ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 6 ข้อ หลังจากผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ เกณฑ์การยอมรับความตรงเชิงเนื้อหาเป็น รายข้อ (I-CVI) เท่ากับ 1.00 (ตารางที่ 4-4) ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 6 ข้อ ดังนี้

1. ให้ข้อมูล คำแนะนำการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วยและครอบครัวให้สามารถเลือกการรักษาได้ด้วยตนเอง ลดความวิตกกังวล และปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง
2. ประเมินและให้คำแนะนำ โดยใช้ความรู้และทักษะเกี่ยวกับโรคมะเร็ง การทำผ่าตัดในโรคมะเร็ง และภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ ตามความต้องการของผู้ป่วยเฉพาะรายได้อย่างเหมาะสม
3. สื่อสารกับทีมผ่าตัดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
4. ส่งต่อประวัติ/อาการผู้ป่วย/อุปกรณ์ที่ติดตัวผู้ป่วยได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง

5. อธิบายผลการผ่าตัดหรือประสานงานกับแพทย์เพื่อให้ข้อมูลผู้ป่วยและครอบครัว ภายหลังการผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม
6. ทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพในการดูแลผู้ป่วยทั้งระยะก่อน ขณะ และหลังผ่าตัดได้

สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี และเครื่องมือในห้องผ่าตัด

สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี และเครื่องมือในห้องผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 6 ข้อ หลังจากผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ เกณฑ์การยอมรับความตรงเชิงเนื้อหาเป็นรายข้อ (I-CVI) เท่ากับ 1.00 (ตารางที่ 4-4) ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 6 ข้อดังนี้

1. นำคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ในการพยาบาลห้องผ่าตัดได้
2. อธิบายวิธีการใช้ และช่วยแพทย์ใช้เครื่องมือผ่าตัดผ่านกล้องได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. อธิบายวิธีการใช้ และช่วยแพทย์ใช้เครื่องมือพิเศษต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
4. ช่วยแพทย์ใช้เครื่องมือช่วยถ่างขยายแผลขณะทำผ่าตัดได้อย่างถูกต้อง
5. ช่วยแพทย์ใช้เครื่องส่องตรวจพิเศษได้อย่างถูกต้อง
6. อธิบายการใช้เครื่องล้างเครื่องมืออัตโนมัติได้อย่างถูกต้อง

การอภิปรายผล

ผลการศึกษารอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง โดยประยุกต์รูปแบบการพัฒนารอบสมรรถนะของ มาร์เรลลี และคณะ (Marrelli et al., 2005) ผู้ศึกษาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และคำถามการศึกษาดังนี้

การพัฒนารอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง ผลการศึกษาพบว่า กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง ที่ครอบคลุมบริบทการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัดประกอบด้วยสมรรถนะ 7 ด้าน (ตารางที่ 4-4) ดังนี้ 1. สมรรถนะด้านการดูแลความปลอดภัยผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 9 ข้อ 2. สมรรถนะด้านการจัดการทั่วไป ในห้องผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 14 ข้อ 3. สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 18 ข้อ 4. สมรรถนะด้านการพิทักษ์สิทธิ์

ผู้ป่วยและสมาชิกของครอบครัว ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 5 ข้อ 5. สมรรถนะด้านการใช้กระบวนการพยาบาล ในการพัฒนาคุณภาพและให้การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถจำนวน 11ข้อ 6. สมรรถนะด้านการสื่อสารและประสานงาน ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 6 ข้อ และ 7. สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี และเครื่องมือในห้องผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 6 ข้อ

สำหรับกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด ศูนย์มะเร็ง ลำปาง เมื่อพิจารณาผลการศึกษาที่ได้ สามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. สมรรถนะด้านการดูแลความปลอดภัยผู้ป่วยผ่าตัด เป็นสมรรถนะของพยาบาลที่แสดงออกถึงความสามารถในการตรวจสอบความถูกต้องในระยะก่อนการผ่าตัด และระยะการผ่าตัด ตลอดจนสามารถป้องกันความเสี่ยง และให้การดูแลผู้ป่วยผ่าตัดอย่างปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ที่กำหนดเป็นตัวบ่งชี้ในการตรวจสอบสำหรับการทำผ่าตัดประกอบด้วย การสอบทานหรือยืนยันตัวผู้ป่วย หัตถการ ตัวบุคคล ตำแหน่ง/ข้าง การทำเครื่องหมายแสดง/กำหนดตำแหน่งที่จะลงมีดผ่าตัด/สอดใส่อุปกรณ์ ก่อนลงมือทำหัตถการเป็นการตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องจากทีมผ่าตัด และพยาบาลประจำหอผู้ป่วย รวมทั้งร่วมทบทวนกับศัลยแพทย์ในช่วงก่อนลงมีด เพิ่มเติมถึง การคาดคะเนระยะเวลาการผ่าตัด การเสียเลือด และการวางแผนจำหน่าย (สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล, 2551) การผ่าตัดผิดพลาดเป็นเหตุการณ์ที่พบได้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ หรือเกือบพลาดองค์ประกอบที่ทำให้เกิดการผ่าตัดผิดพลาดได้แก่ การประเมินผู้ป่วยไม่ครบถ้วน (สุกัลักษณ์ หิรัวัฒน์วงศ์, 2551) พยาบาลห้องผ่าตัดจึงต้องปฏิบัติงานด้วยความละเอียด รอบคอบ รวมถึงมีการตรวจสอบความถูกต้องทางเอกสาร เช่น ใบยินยอมรับการรักษา ที่มีความสำคัญทางกฎหมาย เพื่อป้องกันการฟ้องร้องภายหลังเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ และเป็นการยอมรับความเสี่ยงหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการผ่าตัดได้

นอกจากนี้การทบทวนและตรวจสอบความถูกต้อง/สรุปการใช้เครื่องมือ กอซ และผ้าซับเลือดอย่างละเอียด ก่อนการเย็บปิดแผลผ่าตัด เป็นการยืนยันให้เกิดความมั่นใจในทีมผ่าตัด และลดอุบัติเหตุหลังดมเครื่องมือ กอซ และผ้าซับเลือดได้ และเมื่อเสร็จสิ้นการผ่าตัดแล้วการดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยเป็นสิ่งที่พยาบาลห้องผ่าตัดต้องปฏิบัติ เนื่องจากผู้ป่วยผ่าตัด หลังได้รับการระงับความรู้สึกยังอยู่ในภาวะวิกฤต ยังไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เต็มที่ พยาบาลต้องให้การช่วยเหลือในการเคลื่อนย้ายจากเตียงผ่าตัดถึงห้องพักฟื้น ตลอดจนดูแลแผลผ่าตัดและท่อระบายต่างๆที่ออกจากร่างกายผู้ป่วยไม่ให้มีการเลื่อนหลุด ดังนั้นพยาบาลห้องผ่าตัดจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านการดูแลความปลอดภัย (พินิจ ปรีชานนท์, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับสมาคมพยาบาล

ห้องผ่าตัดนานาชาติ (AORN, 2006) ที่กำหนดไว้ในสมรรถนะด้านการดูแลความปลอดภัยของผู้ป่วยด้วย

2. สมรรถนะด้านการจัดการทั่วไป ในห้องผ่าตัด เป็นสมรรถนะที่พยาบาลแสดงออกถึงความสามารถในการควบคุมความเสี่ยง การวางแผนบริหาร จัดการตารางการผ่าตัด เครื่องมือ และสิ่งแวดล้อมในห้องผ่าตัดผลการศึกษสามารถอภิปราย ได้ดังนี้ ความสามารถในการตรวจสอบความพร้อมใช้ของเครื่องมือผ่าตัด ความเพียงพอ ความสะอาดตามหลักปราศจากเชื้อ การดูแลเครื่องใช้พื้นฐาน เครื่องมือพิเศษ การบริหารจัดการวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องใช้ มีความสำคัญเนื่องจากการทำผ่าตัดในผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มีความเสี่ยงในเรื่องการติดเชื้อ อันเนื่องจากผลของการรักษาด้วยยาเคมีบำบัดก่อนผ่าตัด (neoadjuvant chemotherapy) ซึ่งส่งผลถึงภูมิคุ้มกันของร่างกาย ภาวะทุพโภชนา เลือดแข็งตัวผิดปกติ เกร็ดเลือดต่ำ และมีผลต่อแผนการผ่าตัด (ภานุวัฒน์ เลิศสิทธิชัย และคณะ, 2552) ความพร้อมใช้ของเครื่องมือจึงมีความจำเป็น การบริหารจัดการวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องใช้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพให้มีเพียงพอและพร้อมใช้งานถือเป็นหน้าที่ของพยาบาลห้องผ่าตัด รวมถึงการจัดเตรียมดูแลความสะอาดภายในห้องผ่าตัด ความสว่างของแสงไฟผ่าตัด อุณหภูมิภายในห้องผ่าตัด ตลอดจนการจัดการกับขยะ และระบบการสัญจร ทั้งของสะอาดและสกปรก สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การทำผ่าตัดนั้นราบรื่น ทีมผ่าตัดมีความสุขในการปฏิบัติงาน (เรณู อัจฉาสาลี, 2550)

3. สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด เป็นสมรรถนะที่พยาบาลแสดงออกถึงความสามารถในการให้การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดทั้งระยะก่อนการผ่าตัด ระยะการผ่าตัด และระยะหลังการผ่าตัดได้อย่างครอบคลุมตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งมีการหมุนเวียนกัน ผลการศึกษสามารถอภิปราย ได้ดังนี้ สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมความช่วยเหลือเตรียมผิวหนัง จัดทำ ตรวจนับเครื่องมือ กอซผ้าซับเลือด เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนทำการผ่าตัด การส่งเครื่องมือตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว ในขณะที่ทำผ่าตัดซึ่ง มุทิตา รัตนภาค (2544) จัดเป็นสมรรถนะด้านเทคนิคการพยาบาลผ่าตัด ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน เกิดจากประสบการณ์การทำงาน ความรู้ และความเข้าใจ ทำให้สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว (เดือนใจ พิทยาวัฒน์ชัย, 2548) ขณะทำผ่าตัดมีการสังเกตและประเมินความผิดปกติของผู้ป่วย การให้ความช่วยเหลือทีมผ่าตัด การเรียกใช้เครื่องมือผ่าตัด การช่วยเหลือแพทย์ขณะใช้เครื่องมือพิเศษ การถือและช่วยแพทย์ตัดชิ้นเนื้อ การห้ามเลือดหรือการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นปฏิบัติการพยาบาลที่ต้องใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญ การส่งเครื่องมือต้องถูกต้องและเหมาะสมตามกระบวนการผ่าตัด จากการศึกษาปฏิบัติงานดังกล่าวถ้าเกิดความผิดพลาดจะทำให้การผ่าตัดล่าช้า หรือส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยอาจเกิด

ภาวะแทรกซ้อน เช่น เกิดภาวะช็อคจากการสูญเสียเลือดจำนวนมากขึ้น เกิดภาวะอุณหภูมิร่างกายต่ำ ผิดปกติจากการเปิดแผลผ่าตัดที่กว้าง ทำผ่าตัดใช้เวลานานหรืออุณหภูมิร่างกายไม่เหมาะสม การได้รับการผ่าตัดนอกเหนือจากที่วางแผนและเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายดังเช่นการทำผ่าตัดมะเร็งรังไข่ มีการตัดท่อปัสสาวะโดยไม่ได้ตั้งใจจากการถ่างขยายแผลผ่าตัดไม่ดี กระบวนการผ่าตัดต้องยุ่งยาก และซับซ้อนมากขึ้น ผู้ป่วยต้องได้รับการดูแลรักษา และเฝ้าระวังการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะเพิ่มมากขึ้นได้ (จิราภรณ์ ศานติสุข และจุฑามาศ คำแพร่ดี, 2547) สอดคล้องกับสมรรถนะของพยาบาลช่วยการผ่าตัดในแคนาดา (Registered Nurse First Assistant Network of Canada: RNFANC, 2005) ที่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของพยาบาลช่วยแพทย์ขณะผ่าตัด ต้องมีความเชี่ยวชาญเรื่องกระบวนการผ่าตัดและเครื่องมือพิเศษเป็นอย่างดี และต้องผ่านการอบรมเฉพาะทางเพิ่มเติมซึ่งเป็นหลักสูตรที่เพิ่มสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของพยาบาลช่วยการผ่าตัด นอกจากนี้พยาบาลห้องผ่าตัดยังต้องมีการปฏิบัติหน้าที่โดยต้องมีสมาธิ มีสติ มีความซื่อสัตย์ มีปฏิภาณไหวพริบ ช่างสังเกต จดจำประยุกต์พลิกแพลงแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากผู้ป่วยโรคมะเร็งอาจมีภูมิคุ้มกันต่ำ มีโอกาสติดเชื้อได้ง่าย ต้องทำการผ่าตัดภายใต้เทคนิคปลอดเชื้ออย่างจริงจังรวมถึงการทำผ่าตัดต่อมน้ำเหลืองบริเวณใกล้เคียงก่อนมะเร็ง ทั้งเพื่อการ วินิจฉัยจัดระยะ และการพยากรณ์โรค หรือเพื่อการควบคุมมะเร็งที่มีประสิทธิภาพ (ภาณุวัฒน์ เลิศลิขิตชัย และคณะ, 2552)

4. สมรรถนะด้านการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยและสมาชิกของครอบครัว เป็นสมรรถนะที่พยาบาลแสดงออกถึง ความเข้าใจ เคารพ และปกป้องในสิทธิของผู้ป่วย/สมาชิกของครอบครัว ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ ดังนี้ พฤติกรรมในการให้ความเคารพสิทธิในการตัดสินใจของผู้ป่วย การพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยในการยินยอมรับการผ่าตัด ผู้ป่วยหรือญาติต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องทั้งข้อดีและอันตรายหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น การทำผ่าตัดในผู้ป่วยโรคมะเร็ง โดยเฉพาะในระยะที่มีการกระจายของโรค อาจทำให้แผนการทำผ่าตัดปรับเปลี่ยนหรือการทำผ่าตัดยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้น ศูนย์มะเร็ง ลำปาง จึงตระหนักในเรื่องความสมบูรณ์ของการเซ็นยินยอมรับการรักษา พฤติกรรมการปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์แม้ในภาวะไม่รู้สึกรู้ตัวได้อย่างเหมาะสมการทำผ่าตัด ส่วนใหญ่ผู้ป่วยจำเป็นต้องได้รับการระงับความรู้สึก ซึ่งมีทั้งแบบการระงับความรู้สึกทั่วร่างกาย หรือแบบเฉพาะส่วน ทำให้ผู้ป่วยหมดความรู้สึก การเปิดเผยร่างกายผู้ป่วยขณะเตรียมผิวหนังและทำผ่าตัดต้องมีความระมัดระวัง พยาบาลห้องผ่าตัดจึงมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการช่วยเหลือ เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ป่วยภายในขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบของวิชาชีพพยาบาล (ชนิดา ฤกษ์จิรัฐติกาล, 2540) การปกป้องดูแลความปลอดภัยและการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วยในภาวะไม่รู้สึกรู้ตัวเป็นพฤติกรรมบ่งชี้ในสมรรถนะด้านจริยธรรมและการ

พิทักษ์สิทธิ์ผู้ป่วย (มูทิตา รัตนภาค, 2544) สอดคล้องกับมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด (สำนักการพยาบาล กรมการแพทย์, 2550)

พฤติกรรมกรรมการแสดงออกซึ่งการยอมรับกับปฏิกิริยาของผู้ป่วยช่วงภาวะปฏิเสธโรคและช่วยให้สามารถปรับตัวและยอมรับได้ การเยี่ยมประเมินผู้ป่วยก่อนการผ่าตัด เป็นสิ่งที่พยาบาลห้องผ่าตัดต้องปฏิบัติ ในบางครั้งจะพบว่าผู้ป่วยและญาติสงสัยวิธีการรักษา ซึ่งการผ่าตัดบางครั้งเป็นการผ่าตัดเพื่อพิสูจน์ชั้นเนื้อ ยังไม่ทราบระยะของโรคที่ชัดเจน หลังการผ่าตัด ศัลยแพทย์ส่งชั้นเนื้อตรวจพิสูจน์โดยพยาธิแพทย์ เพื่อเป็นข้อมูลทางพยาธิหรือใช้เป็นหลักฐานประกอบการรักษาโรคมะเร็งในขั้นตอนต่อไป ซึ่งการตรวจพิสูจน์ดังกล่าวต้องใช้เวลา ผู้ป่วยหรือญาติยังมีความวิตกกังวล ต้องการเวลาในการปรับตัวและเผชิญกับสิ่งกระตุ้นความเครียด ทั้งจากความเจ็บป่วยและบาดเจ็บ ซึ่งจะปรับตัวเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับโรค การดำเนินของภาวะเจ็บป่วย และการเรียนรู้ต่อการตอบสนอง (วรุณยุพา รอยกุลเจริญ, 2553) นอกจากนี้พฤติกรรมกรรมการแสดงออกซึ่งการยอมรับกับปฏิกิริยาเศร้าโศกของผู้ป่วย/สมาชิกของครอบครัว และช่วยให้สามารถปรับตัว/ยอมรับกับการสูญเสียกรณีผู้ป่วยสูญเสียอวัยวะหรือเสียชีวิตได้ พยาบาลห้องผ่าตัดเป็นหนึ่งในทีมผ่าตัดที่มีส่วนช่วยให้การดูแลผู้ป่วย เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่มีผู้ป่วยเสียชีวิตในห้องผ่าตัดการพูดคุยกับญาติเพื่อลดความเศร้าโศก และให้กำลังใจในการยอมรับ ตลอดจนการติดตามเยี่ยมให้กำลังใจหลังผ่าตัด จะทำให้ผู้ป่วยและญาติรู้สึกอบอุ่นการติดตามเยี่ยมอาการหลังผ่าตัดจึงเป็นอีกบทบาทหน้าที่หนึ่งที่ทำให้การดูแลผู้ป่วยผ่าตัดอย่างครอบคลุม (วันเพ็ญ เส้นศูนย์, 2544)

5. สมรรถนะด้านการใช้กระบวนการพยาบาล ในการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด เป็นการแสดงออกของพยาบาลถึงความสามารถในการนำกระบวนการพยาบาลมาใช้ในการวางแผนให้การพยาบาล และพัฒนาคุณภาพทางการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด อย่างครอบคลุมประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ ในการนำกระบวนการพยาบาลมาใช้ในการวางแผนให้การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด ซึ่งสอดคล้องกับ มูทิตา รัตนภาค (2544) และสภาการพยาบาลที่ได้กำหนดมาตรฐานเชิงกระบวนการที่ประกอบด้วย มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาล 6 มาตรฐาน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล การวินิจฉัยทางการพยาบาล การกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติการพยาบาล การวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล และการประเมินผลการพยาบาล (มาตรฐานการพยาบาล, 2542) สอดคล้องกับสมาคมพยาบาลห้องผ่าตัดนานาชาติ (AORN, 1999) นอกจากนี้แล้วยังต้องมีการบูรณาการแผนการดูแลพยาบาลผู้ป่วยโรคมะเร็ง ที่รับการรักษาด้วยการผ่าตัด การนำหลักฐานเชิงประจักษ์มาร่วมพัฒนาแนวทางปฏิบัติ และบันทึกทางการพยาบาลของพยาบาลห้องผ่าตัด ซึ่งมีการพัฒนาคู่มือ/แนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด โดยการริเริ่มหรือค้นหาโอกาสพัฒนาคุณภาพเป็นการจุดประกายให้เกิดการพัฒนาคุณภาพทางการพยาบาล (มูทิตา รัตนภาค, 2544)

6. สมรรถนะด้านการสื่อสารและประสานงาน เป็นการแสดงออกของพยาบาลถึงความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ข้อมูลผู้ป่วย ให้คำแนะนำ และประสานงานกับทีมสหสาขาวิชาชีพ ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ ในการให้ข้อมูล/คำแนะนำที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วย และครอบครัว ให้สามารถเลือกการรักษาได้ด้วยตนเอง โดยการให้ข้อมูลหรือคำแนะนำการปฏิบัติตัว ทั้งระยะก่อนการผ่าตัด ระยะการผ่าตัด และระยะหลังการผ่าตัดอย่างครอบคลุม ผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มารับการผ่าตัด และญาติหลายคนยังมีความวิตกกังวล เนื่องจากไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการผ่าตัดมาก่อน การสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจจะช่วยผ่อนคลายความวิตกกังวลได้ นอกจากนี้การบอกความจริงที่เป็นข่าวร้ายของโรคมะเร็ง ซึ่งผู้ป่วยและญาติจะได้ข้อมูลจากแพทย์โดยตรง ในทางปฏิบัติ พยาบาลมักเป็นผู้ที่ถูกผู้ป่วย หรือญาติสอบถาม หรือถูกร้องขอจากญาติ ไม่ให้บอกความจริงกับผู้ป่วยอยู่เสมอ พยาบาลจึงต้องอาศัยทักษะการสื่อสารเพื่อการรักษา และพัฒนาตนเองให้สามารถจับอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น และสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสม โดยมีการประสานกับแพทย์ผู้ดูแลเพื่อลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นจากการให้ข้อมูลไม่ตรงกันได้ (วงจันทร์ เพชรพิเชฐเชียร, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับองค์การการศึกษาการบริการสาธารณสุขแห่งชาติ สก๊อตแลนด์ (NHS, 2002) ที่ได้กำหนดความสามารถในการประยุกต์หลักการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในบริการ และสอดคล้องกับ สุดา ทองทรัพย์ (2549) ที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบรายการสมรรถนะด้านการสื่อสาร การรับและถ่ายทอดข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้การบริการผ่าตัดนั้นราบรื่น การดูแลผู้ป่วยมีคุณภาพ ทักษะการสื่อสารจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับพยาบาลห้องผ่าตัด ทุกระดับ (Anne Marie Herlehy, 2011)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ ในการติดต่อประสานงานกับทีมผ่าตัด และทีมสหสาขาวิชาชีพ เพื่อการดูแลให้การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดแบบองค์รวม เนื่องจากศูนย์มะเร็ง ลำปาง มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างศัลยแพทย์ วิทยุณิแพทย์ วิทยุณิพยาบาล ทีมพยาบาลห้องผ่าตัด เพื่อการวางแผนให้การดูแลผู้ป่วยที่มารับบริการผ่าตัดทุกวันศุกร์ และมีการประชุมหารือร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ ได้แก่ พยาบาลหอผู้ป่วย นักโภชนาการ นักกายภาพ เภสัชกร ศัลยแพทย์ วิทยุณิแพทย์ วิทยุณิพยาบาล และทีมพยาบาลห้องผ่าตัด เพื่อการดูแลที่ครอบคลุมทั้ง 3 ระยะจึงมีความจำเป็นที่พยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัดต้องมีสมรรถนะด้านการสื่อสารและประสานงาน

7. สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี และเครื่องมือผ่าตัดในห้องผ่าตัด เป็นการแสดงออกของพยาบาลถึงความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเครื่องมือพิเศษต่างๆสำหรับการทำผ่าตัด ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ ในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการประยุกต์สำหรับการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการผ่าตัดของผู้ป่วย และการพยาบาลเฉพาะรายที่ละเอียดและครอบคลุม จัดเก็บเป็นสารสนเทศทางการพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับ สุดา ทองทรัพย์ (2549) ที่

กล่าวถึงทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานและดูแลการใช้งานอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่ใช้ผ่าตัด การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการดูแลผู้ป่วยนับเป็นความท้าทายของพยาบาลที่มุ่งเน้นการดูแลผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางและสามารถนำเทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการพยาบาลให้ดียิ่งขึ้นทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์ของบุคลากรที่ใช้คอมพิวเตอร์เหล่านั้นด้วย (Lee, T.T., Yeh, C. H. & Ho, L.H., 2002)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ ในการใช้เครื่องมือพิเศษต่างๆในการทำผ่าตัดต่างๆมีความแตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศัลยแพทย์และบริบทของแต่ละ โรงพยาบาล ศูนย์มะเร็ง ลำปาง มีศัลยแพทย์เฉพาะทางด้านมะเร็งนรีเวช และด้านระบบทางเดินอาหารและลำไส้ มีเครื่องมือพิเศษเป็นเครื่องตัดต่อลำไส้อัตโนมัติ เครื่องช่วยล้างขยช่ongห้อง เครื่องมือผ่าตัดผ่านกล้อง เครื่องมือส่องตรวจพิเศษ (เครื่องส่องตรวจลำไส้ และเครื่องส่องตรวจกระเพาะอาหาร) พยาบาลห้องผ่าตัดต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่สามารถอธิบายและช่วยแพทย์ใช้เครื่องมือพิเศษต่างๆได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ มุกิตา รัตนภาค (2544) ที่กล่าวถึงความสามารถในการใช้เครื่องมือพิเศษด้วย พยาบาลช่วยการผ่าตัดจึงต้องผ่านการฝึกฝน และมีประสบการณ์ในการช่วยทำผ่าตัดมาก่อนถึงจะมีความเข้าใจขั้นตอนและกระบวนการผ่าตัดและเทคนิคการใช้ เครื่องมือพิเศษต่างๆ (AORN, 1996 cited in Firilit, Collier & Spera, 2002; เรณู อัจฉาสาลี, 2540)